

KYRKJEBLAD

FOR

DAVIK

Nr. 123	Kjem ut kvar måned	Januar 1941	Utgjevar og redaktør: Prost Slaattelid Davik	12. årg.
---------	-----------------------	-------------	--	----------

De fire ryttere.

Apenb. 6, 1—8.

Der rider en rytter på snehvit hest
gjennom tiden frem.
Han rider over den vide jord
til seir og frelse med livets ord;
han bærer en krone med herlighets glans,
ti riket er hans.

Der rider en rytter på gangeren rød
gjennom tiden frem.
Han rider over den hvite jord,
og krig og ureid følger hans spor.
Og landene knuges i redsel stor —
usalige jord!

Der rider en rytter på kulsort hest
gjennom tiden frem.
Han har i sin ubrakte hånd en vekt
og roper det ut til den lidende slekt:
»Stigende priser på korn til brød,
vi har dyrtids nød!«

Der rider en rytter paa grøngul hest
gjennom tiden frem.
Hans navn er døden! Og hunger og sverd
og pest — og hele helvedes hær
går herjende med ham, rustet til strid.
O, grufulle tid!

De ryttere rider, sendte til dom,
gjennom tiden frem.
Men den som den første sin tro har givet
ei frykter de andre, ti han er livet!
og seir får hans venner tross trengsel og nød,
i liv og i død.

(Eva v. Tiele-Winckler i (Brødrems. blad)

Trygghet.

Joh. 10, 29: Ingen skal rive dem
ut av min hånd.

Det er et ord til de bange hjerter, alle
der ferdes blant verdens tusen farer med
samvittighetens anklagende røst i sitt indre
og døden som syndens sold foran seg. Alle
der spør etter det der aldri svikter, etter vei

til livsens land, alle der lytter til verdens
forvirrende røster og vet ikke ut eller inn.
Det er et ord fra ham der kjenner oss og
elsker oss, så han vil komme oss til hjelp
i all vår angst og ta oss inn i sin favn og
tale kjærlig til oss inntil det bange hjerte
kommer til ro og vi blir stille og trygge hos
ham. Det er den gode hyrdes røst som lyder
til oss kallende og lokkende. Idag, om du
hører hans røst, så forherd ikke ditt hjerte,
men følg kallet. »Mine får hører min røst
og jeg kjenner dem og de følger mig,« sier
han. Men da må vi ville være hans og lyde
hans røst og følge ham hvor han så enn
fører oss. Han som tok vår syndebyrde og
som døden for oss led, han som er veien,
sannheten og livet, skulle vi ikke mer, enn
gjærne følge ham?

Da kommer den store trygghet over sin-
net. Verden er den samme, farene de samme,
men vi har lagt vår hånd trygt i hans og
lytter til hans gode røst, forstår hva før
var skjult, ser hva før var tildekket, nu sann-
heten, veien og livet vi finner og vandrer
med fred. Selv i kampene som forestår har
vi fred. Ti syndsforlatelsens fred har senket
seg over det urolige hjerte og kjærlighetens
tillit har festet seg i vårt sinn, og vi har
en urokkelig tillit til ham, vår gode hyrde.
Han formaner oss til å være aktpågivende og
forsiktig, men sier også: »Jeg er med deg,
jeg vil aldri slippe deg og aldri forlate deg.
Ingen skal rive dem ut av min hånd. Min
Fader som har gitt meg dem er større enn
alle, og ingen skal rive dem av min Faders
hånd. Jeg og Faderen er ett. Og jeg gir
dem et evig liv.«

I ham skinner livets lys for oss i døds-
skyggens land. Han oppreiser oss fra død
til liv her i verden ved å oppvekke hva syn-
den fikk drept i vårt bryst, hisset ved å bryte
gravens lenker og føre oss inn i himlens sa-

lighet. De skal slett ikke fortapes evindeligg, sier han. Der er ingen fortapelse for dem som er i Kristus Jesus. Om vi enn skal vandre gjennom dødsbyggens land, frykter vi ikke for ondt, ti han er med oss. Sikker i Jesu armer.

La da hans ord og røst få bringe fred inn i hvert hjerte som leser dette, det er mektig dertil, når kun vi vil lytte rett dertil, den røst hvorved, tross verdens larm, oss hjerte smelte kan i barm, og gjøre trygg og glad. —
Biskop Maroni.

Ved kyrkjevigsla i Kjølsdal.

Ny ein dag no opp har runne.
Vi har stridt og siger vunne.
All den hjartans offerbrand
som var tent i kjærleiks ande,
smelta isen, løyste bandet
og la solskin over strand.

Kjærleiks-sola aldri dalar
når Guds kyrkje rår og talar.
Gud vil verja heim og lyd.
Blidt som solsprett høgt i lider
kjem hans kjærleiksmakt omsider
til hans born med himmelsk fryd.

Kyrkja fekk vi ljøs og fager,
sjå kor allting vel seg lagar
for vår kjære fødebygd.
Midt i alt vår ståk hernede
skal ho guddomsskatten frede,
vera livsens beste trygd.

Ljosheim skal vår kyrkje vera,
fram i nåde solskin bera.
Dei som sit i skuggekrå,
Gud vil ha dei, så er kallet,
han er fader til oss alle,
eldre, yngre, store, små.

Fjord det er her mellom frendar,
og diverre tidt det hender
at han set for store krav.
Stormen susar, sjoen frodar,
båra bryt og rundt ein sjodar,
under er så våt ei grav.

Kyrkja der på andre sida,
kjær og elska heile tida,
ofte ingen kunne nå.
Om ho låg oss sterkt på hjarte
med dei mange minne bjarte,
fjorden stengde vill og brå.

No er ingen fjord til stengsel,
vi kan stilla all vår lengsel
etter Guds ord, song og kor.
No vi har det, jublar alle,
her skal klokka mange kalle
inn til Herrens rike bord.

Ingen kyrkjeveg i fåre,
ingen frykt for fjord og båre
no skal stengja for Guds hus.
Over kvardagsstrev og vyrke
ser vi tårnet på vår kyrkje,
høyrer englesongens brus.

Så skal gamle kyrkjeklokka
lokka med sin væne klang,
og så kjem i store flokkar
bygdefolk til kyrkjevang,
folk frå denne væne dalen
og frå strand ved fagre fjord,
dei vil høyra presten tale
om den store trøyst på jord.

Så vi sessa sit der inne
i det vigsla Herrens hus.
Bygdemann og bygdekvinne
syng til fager orgelbrus.
Kjende salmar kling for øyra,
tankar går til himlen inn,
glade bodskap får vi høyra
som kan lækja såre sinn.

Så idag vi takkar Gud
for det vigsla Herrens hus.
Der all naud kan berast fram,
og lækjedom vi ausa kan.
Då skal alle våre dagar bli
som ei fager sumartid.

Ragnvald Føleide.

Våre døde.

1. des.: Johanne Guttormsdr. Rimstad, f. 1905; tuberkulose.
9. des.: Didrikke Isaksdr. Tømmerstøl, karenkje, f. 1851 på Solibakke; alderdom.
Gjør enden god, annam vår Aand,
o Herre Jesu, i din Haand.

Notisar.

Døypte. 1 des., Mari, f. 26. juli av f. Alf Bergesson Humborstad og k. Jenny Pedersdr. (f. Kleppe). — 15. des. Liv Johanne, f. 9. okt. av f. Paul Martinusson Leirgulen og k. Borghild Johansdr. (f. Lofnes). — S. d. Olav Magnar og Else Kirsten, f. 25. okt. av f. Marius Ellingsen Leirgulen og k. Marta Olaisdr. (f. Lofnes)
Basar: Leirgulen 10. nov. til heidningmisjonen 125 kr.

Til sjukerøktlaget er kome inn: Lagspengar: Oldeide 10 kr., Haus 21, Skatestraumen 1, Almenning 15, Alfot 1.50, Rimstad 26, Berle 5, Haus 1. — Lodd: Haus 10, Gangsoy 5, Maurstad 10, Hennøy 5, Kjølsdal 10, Elde 5. — Merke: Oldeide 2, Maurstad 4, Hennøy 2, Kjølsdal 4, Elde 2. — Levdal: sokkar 12. — Basarar: Rug-sund 153.94, Maurstad og Rimstad 480, Kjølsdal 240, Levdal 102, Haus 70.50. — Loddsal på ein teduk: Okdeide 3, Torheim 5.70, Hennøy 2.60, Skatestraumen 5, Elde 3, Bortne, Levdal, Haus,

Reksnes, Leirgulen, Isane 5, Rugsund, Almenning 10, Kjølisdal 13.20, Alfot 13.50, Rimstad 8, Berle 6, Maurstad 12.20, Dombestein 7.20, Tytingvåg 4, Endal 5.50, Davik 8.30, Tilsaman 147.20. Duken vart vunnen på nr. 416, Dagny Årdalsbakke, som gav gevinsten inn att. Den fall ved andre lutdraging på nr. 874, Anders Tenden, Bryggja. — Lensmannen vitnar at det er rett.

For 100 år sidan. Døde: 30. jan. 1841 Anton Jacobsen Hougs, gårdmann, 49 år.

Nytestamente kan dei som har lita råd få gratis ved a venda seg til soknepresten.

Hugs på! Barnefødsel skal meldast til soknepresten innan ein måned etter fødselen. — Dødsfall ma straks meldast til lensmannen. — Ekteskapslysing må ein be om ikr. 4 viker for ein har tenkt a ha bryllaup. — Døpsattestar o. l. kostar i regelen 1 kr. + porto. Dersom ein tingar dei skriftleg, bør ein difor senda med i same brevet kr. 1.20 i frimerke.

Omkomne på sjøen. 8. des. 1900, g. kårmand Anders Jeremiasen Honskår, f. 1840. »Druknet ved kuldseiling under fiske nær hjemmet.« — 12. febr. 1902: G. fisker Endre Jørgensen Lofnes, f. 1876. Ug. fisker Ellif Ulriksen Elde, f. 1877. Ug. fisker Kristian Kristensen Elde, f. 1876. Ug. fisker Johan Jakobsen Elde, f. 1872. G. gbr. Jakob Kristensen Lefdalsbakke, f. 1877. Ug. gårdsdreng Andreas Pedersen Lefdalskjelle, f. 1885. »Omkom under seilads paa fiske udenfor Vaagsvaag.« — 17. mars 1902 ug. fisker Johan Andersen Gangsøen, f. 1880. »Druknet ved kuldseiling på tur fra Kalvåg til hjemmet. Fandtes flydende på 2 årer ganske nær land ved hjemmet.« — 24. okt. 1903: G. husmand Ingebrigt Jakobsen Husevåg, f. 1849. G. gbr. Peder Ingebrigt Husevåg, f. 1875. G. gbr. Jakob Ingebrigt Husevåg, f. 1877. Ug. fisker Johan Ingebrigt Husevåg, f. 1885. »Omkom under line-trækning på Veststensundet ud for Vevik, antagelig ved brådsjø.« — 28. juni 1904: G. fisker Mathias Thuesen Vingen, f. 1875. G. Marta Mikkelstr. Vingen, f. på Tømmerstøl 1879. G. kårmand Mikkel Pedersen Tømmerstøl, f. 1846. Kårkone Anna Mikkelstr. Tømmerstøl, f. 1843. Anna Mikkelstr. Tømmerstøl, f. 1886. Rasmine Mikkelstr. Tømmerstøl, f. 1889. Josefine Jørgensdr. Reksnes, f. 1889. »Omkom ved emigrantskibet »Norge« forlis. — 12. mars 1906: g. gbr. Paul Knudsen Oldeide, f. 1871. »Druknede idet båden under roning hvæledes af en kastevind.«

Gudstenester:

3. sund. etter Kr. openb.s. 26. jan.: Alfot.
4. sund. etter Kr. openb.s. 2. febr.: Davik og Kjølisdal
Sund. septuagesima, 9. febr.: Rugsund.
Sund. sexagesima, 16. febr.: Totland.
Fastelags s. 23. febr.: Davik.
1. sund. i fasta, 2. mars: Alfot.

Kvittering for kontingent. Jonas Askeland 2 kr. Marie Loen 1. — Kristen P. Ravnefjell 2.50. — Bolver Torheim, lærar Torheim, M. Dombestein (Myken), B. Rosenlund 3. — Oline Rimstad, J. B., Knut K. Dombestein, Olaf Kroken, Kristen Kolsetvik 5. Tilsaman kr. 42.50. Hjarteleg takk til alle.

En forening.

En dame som var et meget ivrig medlem av en forening, anstrengte seg for å overtale en annen dame, en av de mer fremstående i byen, til å gå inn som medlem i hennes forening.

Eders store erfaring i husholdningsførsel og i barneoppdragelse gjør, at I er som skapt til vår forening. Det ville sikkerlig ikke vare lenge før I blir innvalgt i styret, sa hun.

Kjære, sa fru B., jeg har allerede i 12 år vært i en forening, som min mann og jeg stiftet.

Er det mulig? Og det har man aldri hørt tale om! På hvilket område virker I? Jeg håper at eders forening ledes i samme ånd som vår. Arbeider I for å høyne kvinnens stilling, for hennes emansipasjon?

— Nei, ikke nettopp det, svarte fru B. leende. Vår forening virker snarere til sammenhold mellom kjønnene. Vi sysselsetter oss hovedsakelig med oppdragelse. Vi har et slags asyl for gutter og piker, og vi har innrettet oss et lokale, hvor de eldre barn lærer sine lekser og endog hjelper de yngre med lignende.

— Å, jeg forstår, etter Frøbels metode! I hvilken alder optas barna i eders forening, hva regel går I etter?

— Vi har ingen skrevne regler, og hva barnenes alder angår — nu, så får jeg si, at vi tar imot dem, når de kommer. Vi er også temmelig mangesidig. Sparsomhet er f. eks. en sak, som vi har vår oppmerksomhet sterkt henvendt på.

— Og hvem står i spissen for eders forening? lød neste spørsmål.

— Dertil har min mann utnevnt meg, svarte fru B. leende — men det gode resultat beror dog på samarbeide.

— Og I arbeider i slik stilhet at jeg endog til nu ikke har hørt det minste om eders forening?

— Ja, I vet at meget skjer i det stille. Forresten er vår forening ikke noe enestående. Der finnes mange lignende til og med her i byen.

— Her i byen? Og jeg som aldri har hørt noe derom. Men hva heter da eders private forening?

Fru B. svarte: Den heter familien.

Fra finsk.

For 80 år sidan.

Frå Eilert Sundts bok »Om Ædrueligheds-Tilstanden i Norge«, som kom ut i 1859, tek eg her inn stykket om Nordfjord prosti. Det er skrivne på grunnlag av meldingar frå prestar og lærarar.

Nordfjords Provsti.

Af udførlige Meddelelser fra flere af Provstiets Prestegjælde synes jeg at se saa megen Overensstemmelse i Folkelivet, at jeg tror det rettest at bearbejde hine Meddelelser til en samlet Fremstilling istedetfor at anføre dem prestegjeldsvis.

Brugen af Brændevin er aldeles almindelig. Alle finde Smag deri, hedder det i en Beretning, Gamle og Unge, Mænd og Kvinder; det er, siges der, ikkje sjeldent, men desværre snarere almindeligt, at Fader og Moder give sine smaa Børn Brændevin; ja ifølge tvende af de Beretninger, som ligge for mig, gaar det saavidt, at selv Diende ikke gaa fri. Man veed ikke noget bedre at traktere med end Brændevin; endog Tjenere, Piger som Drengene, have gjerne en Flaske Brændevin i sin kiste for at traktere Venner og Bekjendte. I Sygdoms-Tilfælde, navnlig paa Barselsen, fremdeles under strængt Arbeide og paa Reiser holdes Brændevin for at høre til. Et Sted siges udtrykkelig, at den, som ikke drikker Brændevin, dermed udsætter sig for Latter, Spot og Forhaanelse. Samme Sted anføres det dog som et usædvanligt Exempel, at tvende af Bygdens bedste Bønder i den senere Tid have bestemt sig for personligt Afhold. Men om et andet Prestegjæld bemærkes der, at der ikke er en eneste Almuesmand, som har afsagt Brugen af Brændevin. Man forsyner sig da ogsaa med Brændevin som med en anden Fornødenheds-Artikkel; i Regelen kjøbes det saaledes, at flere Deltagere ere fælles om en hel Tønde, som de efter Hjemkomsten dele imellem sig. Man skal især gjøre sig tilgode med det i Julen, og hertil kommer forsvarlig Jule-Brygning. Desuden særskilt Forsyning til de leilighedsvis indtræffende Høitider eller Selskaber, hvor Skikken gjør rundelig Traktering med stærk Drik til en uundgaaelig Nødvendighed; ved Gravøl er det dog tarveligere, desto over-

flødigere derimod ved Bryllupper. Disse vare i 4 til 5 Dage, med 1 Td. Brændevin og 6—8 Tdr. Øl for 50 til 60 Gjæster, eller, om Brylluppet er større, paa 100 Personer, 1½ eller stundom 2 Tdr. Brændevin og 10 til 12 Tdr. Øl (fra et Prestegjæld omtales Bryllupper paa 150 Gjæster og med 12 til 16 Tdr. Øl). Saadanne Bryllupper ligne storartede Værtshus-Lag; thi alle disse Drikkevarer skulle ikke alene nydes paa Stedet, men betales af Deltagerne med deres saakaldte Skaalgaver. Dette siges rigtignok ikke udtrykkelig i nogen af Beretningerne; men efter hvad der er mig bekjendt (navnlig fra Nabo-Distriktet Søndmøre), maa det betragtes som en Selvfølge, og det kan ogsaa skjønnes af et tilfældigvis anført Træk: for at gjøre det begribeligt, at der virkelig kan fortæres saa meget af stærke Drikke, har en Brevskriver bemærket, at foruden de egentlige Gjæster indfinder Grændens Ungdom sig hver Aften til Dands i Brudehuset, hvor de da trakteres med Øl og Brændevin og derfor den sidste Aften betale en Ort hver i Skaalpenge.

Og desværre, ved disse og hine andre Leiligheder, hvor der ifølge Skikken skal drikkes, gaar det meget almindelig til Umaadelighed; selv Kvinder siges ikke fri herfor. —

Men ligesaa bestemt og enstemmig siges der flere Steder, at i det daglige Liv, udenfor hine ekstraordinære Leiligheder, hersker almindelig Afholdenhed — naar undtages nogle enkelte Forfaldne i Nærheden af Udsalgssteder.

Det siges ogsaa af Alle, at selv i Selskaber o. s. v. drikkes noget mindre Brændevin nu end før, og en enkelt Brevskriver finder Spor til Forbedring i selve Tænkemaaden med Hensyn til denne Sag, idet Adskillige skulde finde, at det dog er »for galt« med den megen Drikken i Bryllupper, og et Par Bønder, som allerede anført, skulde have brudt ganske overtvært med de gamle Brændevins Skikke; men fornemmelig sættes dog hin Aftagen af Brugen i Forbindelse med Brændevinets Fordyrelse og adskillige Udsalgssteders Afskaffelse.

(Forts.)